

[Udenrigsministeren.]

genoptage sit arbejde og søge at finde frem til praktiske forslag.

I overensstemmelse hermed genoptog atomenergikommissionen sit arbejde og nedsatte et arbejdsudvalg med den opgave at underkaste den af flertallet udarbejdede kontrolplan en fornyet undersøgelse. Den 15. juni 1949 vedtog arbejdsudvalget imidlertid en resolution, i hvilken det hed, at yderligere undersøgelser i arbejdsudvalget ikke var til nogen nytte, før de 5 stormagter og Canada gennem indbyrdes drøftelser kunne nå frem til en overenskomst, således som foreskrevet i plenarforsamlingens nylig omtalte resolution.

Den 9. august 1949 påbegyndtes en række drøftelser mellem repræsentanter for Canada, Kina, Frankrig, Sovjetunionen, Storbritannien og Amerikas Forenede Stater for at fastslå, om der var grundlag for en overenskomst om international kontrol med atomenergien, således at det kunne sikres, at denne alene blev anvendt til fredelige formål og blev udelukket fra staternes rustninger.

Disse drøftelser blev i oktober 1949 udsat i afventen af plenarforsamlingens beslutning i sagen, men af en foreløbig beretning til plenarforsamlingen om drøftelsernes forløb fremgik det, at man ikke var nået frem til nogen overenskomst. De Forenede Stater, Storbritannien, Frankrig, Canada og Kina udtalte imidlertid i en særerklæring, at drøftelserne havde bidraget til at klargøre problemet, og det fremgik af erklæringen, at hovedspørgsmålet var Sovjetunionens fastholden af det synspunkt, at suverænitetsbegrebet ikke må indskrænkes med hensyn til atomenergien. De 5 magter fremhævede, at hvis denne hindring kunne bortryddes, ville vejen være åben for et stort fremskridt henimod enighed om et system til kontrol af atomenergien.

Den 23. november 1949 vedtog plenarforsamlingen med 49 stemmer (herunder de nordiske lande) mod 5 (den såkaldte Østblok) en af Frankrig og Canada foreslået resolution, i hvilken det bl. a. hedder, at plenarforsamlingen

opfordrer alle nationer til at bidrage til et samarbejde om udvikling og brug af atomenergi til fredelige formål,

opfordrer regeringerne til at gøre alt, hvad der står i deres magt, for gennem vedtagelsen af en effektiv international kontrol at muliggøre et effektivt forbud mod og udryddelse af atomvåbnet,

anmoder De Forenede Nationers atomenergikommissionens permanente medlemmer

om at fortsætte med deres drøftelser og at undersøge alle konkrete henstillinger for at fastslå, om de kunne føre til en virkelig effektiv overenskomst, og

anbefaler, at alle nationer under udøvelsen af deres suverænitetsrettigheder deltager i en gensidig overenskomst om at begrænse den individuelle udøvelse af disse rettigheder for at tilvejebringe kontrol med atomenergi i det fornødne omfang.

Under henvisning til, at Kina i De Forenede Nationer er repræsenteret af den nationalistiske regerings delegerede, har Sovjetunionen siden nytår vægret sig ved at deltage i arbejdet i De Forenede Nationers forskellige kommissioner og udvalg. Af denne grund er også drøftelserne mellem atomenergikommissionens 6 permanente medlemmer blevet blokeret.

Jeg vil dernæst gøre nogle bemærkninger om nedrustningsspørgsmålet.

Ifølge artikel 26 i De Forenede Nationers pagt påhviler det sikkerhedsrådet med bistand af generalstabskomiteen (d. v. s. de 5 stormagters generalstabschefer) at udarbejde en plan til gennemførelse af regulering af rustningerne.

Den 14. december 1946 vedtog plenarforsamlingen enstemmigt en resolution, der understregede nødvendigheden af at gennemføre en almindelig begrænsning af rustningerne; samtidig betonedes nødvendigheden af en kontrol med benyttelsen af atomkraften. Sagens behandling blev i overensstemmelse med pagtens artikel 26 overdraget til sikkerhedsrådet, der den 13. februar 1947 besluttede at nedsætte en særlig kommission, der skulle udarbejde en plan om regulering og begrænsning af rustningerne.

Den 12. august 1948 vedtog denne kommission en resolution, der indeholdt principperne for et regulerings- og reduktions-system. I resolutionen fremhævedes bl. a., at et sådant system forudsætter tilslutning af alle stater med betydeligere militære ressourcer og tillige en atmosfære af international tillid og sikkerhed. Forudsætningerne herfor var atter, at der blev tilvejebragt et system af overenskomster om væbnede styrker under De Forenede Nationer, en international kontrol med atomenergien og en fredsordning med Tyskland og Japan. Ifølge resolutionen burde en overenskomst om et system til regulering og nedsættelse af rustningerne og de væbnede styrker omfatte effektive sikkerhedsforanstaltninger, heri indbefattet en overenskomst om et internationalt kontrolsystem, der er praktisk og teknisk realisabelt, der omgående